

۲۰۱۸/۰۵/۰۴

داکتر محمد ایمل

دغوايي اومه او د خيبر قتل لمړی برخه

د افغانستان په تاريخ كې د كړكچ شېبې لږې نه دي، خو د اويامو كلونو د پای بحران يې د اوسمهالي تاريخ تر ټولو بوبرنونكې بېلگه بلل كېږي

په تېرو څه كم څلوېښتو كلو كې هغه عوامل په پراخ ډول څېړل شوي چې د افغانستان لومړنی جمهوريت يې تر لنډ ژوندانه وروسته ونړاوه او عوامل يې هم كيداي شي لكه د مشرانو غفلت، د كين لاسو گوندونو بې كنټروله آزادي، د دفاع وزارت په مشرتابه كې مرگوني كمزوري او د كاري استخباراتو نشتوالی د روسانو مستقيمې مداخله د ح د خ او د هغه پټو جاسوسانو په واسطه چې په جمهوري نظام كې وزيران او لوړ پوړي كسان وو، خو بيا حسن شرق دا ادعا ور اضافه كوي چې د امريكا استخباراتو، ساواک او اي اس اي هم د جمهوري نظام په راپرځولو كې لاس درلود ممكن هدف د حسن شرق به دا وي چې د روسان او روس پلوه افغاني كمونيستانو يوه اندازه مسوليت را كم كړي چې گڼې تنها روسان او كمونيستان خو عاملين د غميزی ندي بلکی امريكا، پاكستان او ايران هم جز د دغه ناوړين وو خو متاسفانه كره شواهد يې خپل كتاب كې ندي وړاندی كړي .

خو په دې ټول بهير كې هغه قتل چې د ټولو بدبختيو د پيل باعث شو چا ندي څېړلي حتی د ح د خ پرچمي فرکسيون او حتی د مير اکبر خيبر خپل سلیمان لایق چې د ح د خ لوړ پوړي غړي دي د طلوع د شیطاني تلويزيون سره پخپله مرکه كې دا وضاحت ورنكړ چې د خيبر د مرگ دستور چا وركړ. حال داچې پخپلو شخصي ياداشتونو كې يې ورنه پرده پورته كړي خو په ژوند يې نه غواړي چې خپور كړي. خو لاندی يې د كتاب صفحې كټ مټ كاپي شوي دي او همداراز د طلوع د شیطاني تلويزيون او د جمعيت د تنظيم او د ای اس ای معلومو حاله جاسوس وحیده مژده بنكرور دروغ يې هم رد كړل چې گواكي حزب اسلامي افغانستان د خيبر په قتل كې لاس درلود دا همغه د هجرت د وخت قصه ده چې په سره تبه د ملاريا به هم څوك مړه شول ويل به حزبيانو مړ كړ.

خو ما د غرزي لایق چې د سلیمان لایق زوي دی هغه ليكنې له فسيبوك راټولې كړي چې په هغه كې بېرک كارمل او نور احمد نور عاملين د مير اكبر خيبر د قتل بولي . په هر صورت مخكې لدی چې د خيبر مرگ سره تار او ستن كړو بڼه به دا وي چې لږ خيبر وپيژنو.

كارمل

مير اكبر خيبر

میر اکبر خیبر ۱۳۰۴ کال کی په لوگر ولایت کی وزیر پد. له لومړنیو زده کړو وروسته یې په حربي پوهنتون کی نظامي زده کړې وکړې. نوموړي پټ او بنکاره د سوسیالیستي سیاسي فکر خپرولو لپاره مبارزه کوله او له همدې کبله او هم د عسکري اصولو د نه رعایت په جرم یو مهال زنداني شو او همداراز له اردو منفک شو او له هغه وروسته یې د پولیسو په اکادمي کی کار کا. ویل کېږي، چې نوموړي په زندان کی له یو شمېر کین اړخه سیاستوالو سره وپېژندل لکه ببرک کارمل او دا هم ویل کېږي چې کارمل ته فلسفه د مارکسیزم لینینیزیم خیبر ورزده کړه او له همدې امله به ورته د استاد خطاب کړ.

خیبر د خلق دیموکراتیک گوند له فکري بنسټ رامنځته کونکو کسانو څخه شمیرل کېږي، خو دغه گوند ژر د خپلمنځي اختلافونو بنکار شو. د ببرک کارمل په مشرۍ د (پرچم) په نامه ډله له گونده بېله شو او خیبر په دغه ډله کی د مرکزي کمیټې غړی او نظامي برخې مشر شو.

د ۱۳۵۷ کال د وري میاشتي پر ۲۸ مه د غوايي له کودتا څه باندې یوه اونۍ مخکې پلازمېنه کی نامعلومو کسانو وواژه. هغه مهال د گوند له تاسیسه نژدې ۱۴ کاله تېر شوي وو.

غزوي لایق لیکي:

خواننده فرزانه،

این بخش ماجرا با بیان ناگفته های دیگر در حال کمال یافتن است که دیر یا زود به دسترس استفاده همه گانی خواهم گذاشت. با نشر متن زیر که سال گذشته نگاشته شده، یاد آن نامردی و آن قساوت "انقلابی" را تازه میکنم، روان پاک استاد خیبر را شاد میخوام و به آدمکشان حرفوی و باندیست های درون حزبی نفرین جاودانه میفرستم!

غزوي لایق

تقلی از هزار و یک پیشآمد

(هشتاد و یک)

واپسین نشست بیرونی سیاسی کمیته مرکزی حزب واحد دموکراتیک خلق افغانستان که فقط چند روز پیش از قتل میر اکبر خیبر در منزل نورمحمد تره کی واقع کارته چهار دایر گردیده بود، پس از آنکه به کار خویش پایان بخشید و اعضای ده نفری آن از اطاق سالون به دهلیز بیرون ریختند تا با پوشیدن کفش هایشان، منزل تره کی را به سوی خانه هایشان ترک بگویند، هنوز به بستن بند های پاپوشهای شان خاتمه نه داده بودند که تره کی به یکباره گی توجه همه گان را به خود جلب کرد و همه را دوباره به داخل سالون دعوت نمود. وی رو به اعضای بیرونی سیاسی نموده و چنین ادامه داده بود:

- مساله مهمی را فراموش کردم تا با شما در میان گذارم. از رفقا خواهش میکنم تا روی آن بیندیشند و طی دو سه روز آینده روی آن به توافق برسند. میخوامم با شما عضویت حفیظ الله امین در بیرونی سیاسی را در میان گذارم.

از اینکه امین در جریان مذاکرات وحدت به عضویت بیروی سیاسی راه نه یافت خیلی سرخورده و آشفته است. وی فرمان سازمانهای نظامی خلقی ها را در دست دارد و عضویت او در بیروی سیاسی پیش از همه سبب ایجاد اعتماد و رضایت و خشنودی در وی گردیده و از سوی دیگر وی را زیر دیده بانی مستقیم رهبری حزبی قرار داده و جلو زیاده روی ها و تندگرایی های وی را سد خواهد کرد. ویژه گی های برتری جویانه فردیت وی شاید باعث ایجاد فاجعه ای گردد که بعداً نه توانیم آنرا مهار کنیم. برای اینکه تناسب کمی در بیروی سیاسی میان جناح های پیشین برهم نه خورده باشد، پیشنهاد میکنم تا رفیق میر اکبر خیبر را که جایگاه استاد حزب را دارد، به عضویت بیروی سیاسی ارتقا دهیم. نه میدانم که چرا در جریان مذاکرات وحدت مسأله عضویت استاد خیبر در مقام های رهبری کننده کمیته مرکزی از نظر افتاد و رهبری حزب از خرد و آگاهی های او بی بهره ماند، ولی حالا موقعیت خوب به دست آمده است تا وی را به جایگاه شایسته اش ارتقا دهیم.

اعضای بیروی سیاسی با شنیدن این پیشنهاد آنی و غیر قابل پیشبینی تره کی بهت زده شده و پس از چند پرسش و عکس العمل کوتاه، در فرجام پیشنهاد نامبرده را تائید کردند. در موقع بیرون آمدن، تره کی رو به ببرک کارمل نموده گفت:

- چون استاد خیبر دوست نزدیک خودت است، این وظیفه را به دوش تو میگذارم تا استاد خیبر را در همین دو یا سه روز نزد من بفرستی تا خودم فیصله امر روزی بیروی سیاسی را برایش ابلاغ و ورودش را در جمع اعضای بیروی سیاسی خیرمقدم بگویم.

تره کی هنوز نه میدانست که رابطه ها میان استاد خیبر و ببرک کارمل مدت ها پیش به سردی گرائیده و ریشه دوستی ها و اعتماد ها میان آن دو کاملاً خشکیده است.

ببرک کارمل اما، از این دستور منشی عمومی حزب اطاعت میکند و وعده میسپارد که در روز های نزدیک استاد خیبر را به ملاقات تره کی بفرستد.

گفتار بالا گوشه یی از نقلی است که من پیش ها از پدرم (سلیمان لایق) شنیده بودم و اینبار، در ماه می سال ۲۰۱۵ طی سفر خویش به کابل، آنرا تازه کردم و به پرسشهای تکمیلی خویش پاسخ یافتم. جوهر این نقل را پیشآمد هایی رنگ می بخشد که چند روز پیش از شهادت استاد خیبر در ستاد رهبری پرچمی ها رخ میداده و بیگمان یکی از حلقه های گمشده در کالبد شگافی قتل استاد خیبر را به دست میدهد.

چنین پیشآمد پر ارزش تاریخی اما، در آثار نشر شده اعضای همان وقت بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب واحد دموکراتیک خلق افغانستان چون سلطانعلی کشتمند، غلام دستگیر پنجشیری، صالح محمد زبیری و بارق شفیع که گواه قاصر چنین رخداد بوده اند، کاملاً مسکوت گذاشته شده و از یادآوری آن با مهارت و یا تدبیر ابا ورزیده اند. همزمان، شش تن اعضای دیگر بیروی سیاسی، چون نورمحمد تره کی، ببرک کارمل، نور احمد نور، سلیمان لایق، داکتر شاه ولی و عبدالکریم میثاق نیز گواه همان پیشآمد بوده اند و باور دارم آنانیکه که در قید حیاتند، روی صحت این گفته صحه خواهند گذاشت.

بارها شنیده شد که قتل میر اکبر خیبر از درون حزب انجام یافته است: کسی به نور محمد تره کی سؤزن نشان میداد، کسی حفیظ الله امین را نشانه میگرفت، سومی ببرک کارمل را متهم میساخت. آن قتل مرموز به سردار محمد داؤد خان و دستگاه حاکمیتی او، به حزب اسلامی و گلبدین حکمتیار، به استخبارات پاکستان و گاه به استخبارات روسیه... "د روسیه سفیر ابلف هم په قتل کی لاس درلود" نیز حواله داده می شد. حزب واحد دموکراتیک خلق اما، طیف گسترده تری از قاتلین خیبر را در بیانیه سیاسی خویش که از حنجره ببرک کارمل بالای آرمگاه خیبر شهید به هوا باد می شد، ردیف بندی کرد. شاید و هزاران شاید که بار قتل خیبر را یکی از نام های یاد شده در بالا روی وجدان بی آزرم خویش حمل کند، ولی آنچه پس از دستور تره کی به کارمل درباره فرستادن خیبر نزد تره کی پیش آمده است، خواننده زیرک را برای رسیدن به انتهای ماجرا یاری می رساند.

فردای پس از جلسه یاد شده بیروی سیاسی، استاد خیبر به پدرم زنگ میزند و از او درخواست ملاقات میکند. در آن روزگار ما در پروان مینه به سر میبردیم و استاد خیبر در بلاک ۳۵ مکروریون کهنه زندگی میکرد. پدرم آمادگی رفتن نزد وی را ابراز میکند و راهی مکروریون میشود. پس از احوالپرسی، استاد خیبر برای پدرم چنین نقل میکند:

... "شب رفیق بارق (عضو بیروی سیاسی آن وقت و خُسر رفیق نور) به ملاقات من آمد. بارق از جانب کارمل گفت: "تره کی میخواهد امین را در موازنه با شما به عضویت بیروی سیاسی کمیته مرکزی پیشنهاد کند. تقاضا میکنم برای خنثی ساختن این توطئه در برابر تصمیم تره کی علیه فیصله بیروی سیاسی که علی الاجبار صادر خواهد شد، جداً ایستاده گی و مخالفت کن".

(سلیمان لایق، یادداشتهای خصوصی نشر نشده، جلد گزارشات روزمره (از زندان پلچرخ)، از صفحه ۳۴ تا صفحه ۸۰) (البته، این بخش داستان در کتاب آقای بارق شفيعی تحت عنوان "غروب خورشید" مفقود است.)

استاد خیبر به بارق صاحب می فهماند که ببرک کارمل بیش از این رهبر حزب نیست و موقف حزبی اش هیچ برتری از موقف حزبی بارق صاحب نه دارد، پس به جای فرستادن بارق صاحب، خودش باید این مأموریت را انجام میداد. استاد خیبر می افزاید که ببرک کارمل این مساله را باید در همان جلسه بیروی سیاسی با تره کی رو در رو مطرح میکرد و پندار خویشرا در این باب به شکل علنی با بیروی سیاسی در میان میگذاشت. حالا که تره کی منشی عمومی کمیته مرکزی حزب واحد است من نه میتوانم و نه میخواهم از دستور وی سرپیچی کنم. بالاتر از همه، روی این نیت تره کی بیروی سیاسی نیز صحه گذاشته است. من حتماً با تره کی دیدار خواهم کرد.

گفتنی است که پس از واکنش استاد خیبر در برابر گفته های آقای بارق، شب بعد نور احمد نور به درب منزل استاد دق الباب میکند و پس از احوالپرسی متداول، گفته های شب گذشته بارق صاحب را که ببرک کارمل حواله نموده بود، به تکرار با وی در میان میگذارد. استاد همان دیدگاه اولی خویشرا که شب پیش با آقای بارق در میان گذاشته بود، تکرار میکند و پافشاری نشان میدهد که حتماً به دیدار تره کی میرود. با شنیدن این سخن، نور برآشفته شده، به تهدید استاد پرداخته و می افزاید که با چنین خیره سری کشته خواهد شد. در پاسخ به پرسش استاد خیبر که کی مرا خواهد کشت؟ نور انگشت به طرف خود برده و تأکید می کند که من ترا میکشم.

شب بعد تر باز هم نور احمد نور با همان شیوه و تهدید ها کلبه با صفای استاد خیبر را زهر پاشی میکند و او را تهدید به مرگ میکند. استاد برای بار دوم پدرم را نزد خود فرامیخواند و همین پیشآمد را برایش با جزئیات نقل میکند. در یادداشتهای خصوصی پدرم در این باب سخنهاى زیر ثبت گردیده است:

"سه روز قبل از حادثه ترور، رفیق خیبر خودش ضمن صحبت درباره رفیق نور به من گفت: "او مثل کسی که روی آتش نشسته باشد ناآرام شده است. پیوسته نزد من می آید و با پرخاش جویی میخواهد مرا به پای کارمل بیاندازد. همین امروز نیز قبل از شما اینجا آمده بود و مرا به نحوه آدمکشان به (ترور) تهدید میکرد".

سلیمان لایق، یادداشتهای خصوصی نشر نشده، جلد گزارشات روزمره (از زندان پلچرخ)، از صفحه ۳۴ تا صفحه ۸۰ پدرم به یاد میآورد که با شنیدن این سخنان از زبان استاد خیبر خندیدم و به او طعن زدم که از حرفهای نور ترسیده است. استاد خیبر اما، از تهدیدهای کارمل و نور هراس به دل راه نه داده، بلکه به پدرم فهمانده بود که اوضاع درون حزبی پیوسته متشنج تر میشود و برخورد هستریک کارمل آستن پیشآمد های غیر قابل پیشگویی است. از همین لحاظ پدرم را فراخوانده و برایش گفته بود که من به يك گواه صادق و با وجدان نیاز دارم تا سرنخ حادثه های بعدی ناپدید نه گردد.

باز هم از یادداشتهای خصوصی پدرم:

خیبر در روز قبل از حادثه ترور شدنش به من حکایت کرد که همین امروز در محل "پل باغ عمومی" با رفیق تره کی تصادف کردم. او گفت توسعه تشکیلات بیرو را پیشنهاد کرده است، حفیظ الله امین و مرا به حیث کاندیدان عضویت جدید در نظر گرفته است. تره کی گفت این تصمیم از پنجشنبه آینده تجاوز نه خواهد کرد و در همین فاصله شما به عضویت بیروی سیاسی کمیته مرکزی انتخاب خواهید شد. "خیبر از قول تره کی افزود: "این اطلاع را به وسیله آنان (اشاره به رفقای پرچمی) به شما خواهم داد و شما را به ذریعه آنان به ملاقات دعوت خواهم کرد".

سلیمان لایق، یادداشت های خصوصی نشر نشده، جلد گزارشات روزمره (از زندان پلچرخ)، از صفحه ۳۴ تا صفحه ۸۰

نفرین دوي د افغان مسلمان ولس په دبنمنانو.

ادامه دارد